



T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 23416
Tarih : 09.01.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Zeynel ÖZEN
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 10 Ocak 2023	Esas No: 2/4830

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI
0 9 Ocak 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 9 Ocak 2023
No: 1150409

GENEL GEREKÇE

Türkiye genelindeki 10 milyonu aşkın engellinin büyük bir bölümü sağlık, eğitim, istihdam ve yoksulluk açısından engeli olmayan insanlara göre daha zor koşullarda yaşam mücadelesi vermektedirler. Öte yandan engellilik, sadece engeli olan kişiyi değil, doğal olarak ailesinin yaşamını da doğrudan etkilemekte, aileleri geleceğe yönelik beklentilerinde ve planlamalarında köklü değişiklikler yapmak zorunda bırakmaktadır.

Engelli bireyin gelişiminde ve bakım aşamasında ebeveynlerine büyük sorumluluk düşmekte, bakım yapan anne ve baba manevi olarak yıpranmanın yanında maddi anlamda da ağır bir yükü karşı karşıya kalmaktadır. Maddi sorunlar ise aile içi yaşamı zamanla olumsuz etkilemektedir.

Türkiye genelinde bakıma muhtaç engelli bireye bakan yaklaşık 500 bin kişiye asgari ücretin altında bir miktarda bakım ücreti ödenmektedir. Ancak, bakım yapan kişiler düzenli bir bakım gelirleri olduğu halde sosyal güvenlik sistemi içinde yer almamakta, sosyal güvenceden yoksun kalmaktadırlar. Oysa bu kişiler engelli bireye bakım yapmak zorunda oldukları için çalışmamakta, sosyal güvencesiz oldukları gibi emeklilik hakkından da mahrum kalmaktadırlar.

Kanun teklifi bu gerekçeler ışığında evde engelli bireye bakım yapan kişilerin sosyal güvence kapsamına alınması ve emekli olabilme hakkına kavuşmaları amacıyla hazırlanmıştır. Teklif, ağır derecede engelli kişilere bakanların uzun vadede Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) kapsamına alınması, daha önce çalışıp bakım nedeniyle sistem dışına çıkanların tekrar sisteme dahil edilmesi, borçlanma olanağı sağlanması ve geliri olmayanların Genel Sağlık Sigortası (GSS) kapsamına alınmasını içermektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Ağır derecede engelli kişilere bakanlar, uzun vadede Sosyal Güvenlik kapsamına alınmakta ve emeklilik hakkına kavuşmaktadır.

MADDE 2- Daha önce çalışıyor olup, bakım nedeniyle sistem dışına çıkmak zorunda kalanların tekrar uzun vadede SGK kapsamına alınmasını içermektedir.

MADDE 3- Doğumdan itibaren engelli bireye bakmak zorunda kalanların, sosyal güvence kapsamına alınmasını içermektedir.

MADDE 4- Engelli bireye bakmak zorunda olanlara geçmişe yönelik borçlanma olanağı sağlanmaktadır.

MADDE 5- Geliri olmayıp engelli bireye bakanların Genel Sağlık Sigortası kapsamına alınmasını içermektedir.

MADDE 6- Yürürlük maddesidir.

MADDE 7- Yürütme maddesidir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (f) bendi eklenmiştir.

“f) Başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğu, eşi, ana ve babası bulunanlar”

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunun 28’inci maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanması talebinde bulunan sigortalılardan başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğu, eşi, ana ve babası bulunanların, ağır engellilik durumunun doğduğu tarihten sonra geçen prim ödeme gün sayılarının tamamı, prim ödeme gün sayıları toplamına eklenir ve eklenen bu süreler emeklilik yaş hadlerinden de indirilir.”

MADDE 3- 5510 sayılı Kanunun 38’inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğu, eşi, ana ve babası bulunanların (eşlerden biri) sigortalılık süresi, bakıma muhtaç kişinin ağır engelinin doğduğu tarihte başlamış sayılır.”

MADDE 4- 5510 sayılı Kanunun 41’inci maddesinin birinci fıkrasına (j) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (k) bendi eklenmiştir.

“(k) Başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğu, eşi, ana ve babası bulunanların (eşlerden biri), bakıma muhtaç kişinin ağır engelinin doğduğu tarihten itibaren bakım nedeniyle çalışmadan geçen süreleri”

MADDE 5- 5510 sayılı Kanunun 60’ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine “vatandaşlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğu, eşi, ana ve babası bulunanlar” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 6- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.